

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: M. P.,** zastoupen JUDr. Zdeňkem Plachetkou, advokátem, se sídlem Rychnov nad Kněžnou, Svatohavelská 257, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2004, č. j. 15 Az 525/2003 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi JUDr. Zdeňku Plachetkovi, **se určuje** odměna za zastupování v řízení ve výši 2150 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Az 525/2003 - 23 ze dne 16. 4. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 1884/VL - 11 - C10 - 2002 ze dne 22. 10. 2002, jímž bylo rozhodnuto, že se stěžovateli azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, přitom na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku pro nesprávné posouzení splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel byl v zemi svého původu pronásledován pro svůj postoj k sektě Svědků Jehovových a je tedy v jeho případě splněna podmínka podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Svědci Jehovovi jsou sektou, která je agresivní a dokáže dlouhodobě působit jak na své vlastní členy, tak na ostatní osoby. Pro případ svého návratu se stěžovatel obává pronásledování touto sektou. Stěžovatel se snažil získat ochranu prostřednictvím státních orgánů v zemi svého původu, ty však nezakročily. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel zároveň navrhl přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti její oprávněnost popírá. V případě stěžovatele nešlo o pronásledování podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť nebylo prováděno, podporováno či trpěno příslušnými úřady v zemi stěžovatelova původu. Stěžovatel se na příslušné orgány neobrátil a nelze tedy dovodit, že by tyto orgány nebyly schopny ochranu před působením sekty Svědků Jehovových zajistit. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel vycestoval ze země svého původu v roce 1998 a od té doby až do léta 2001 pravidelně dojížděl do České republiky za prací. Naposledy odjel ze země svého původu za situace, kdy stěžovatelova manželka a její matka konvertovaly ke společnosti Svědků Jehovových a požadovaly po stěžovateli, aby učinil totéž. Stěžovatel si stěžoval na místní polici, tam mu slíbili, že mu pomohou, ale nestalo se tak. Proti tomu stěžovatel nikde nebrojil. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že v případě stěžovatele nejsou splněny podmínky pro udělení azylu ani pro konstataci překážky vycestování. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že proti rozhodnutí žalovaného stěžovatel brojil opravným prostředkem, projednávaným po 1. 1. 2003 jako žaloba, přitom namítal, že mu vyhrožují Svědci Jehovovi a z toho důvodu se nemůže do země svého původu vrátit. Jeho manželka žije s jiným mužem, stěžovatel sám žije s přítelkyní, nemá ani rodinné důvody k návratu do země původu. Jeho žalobu krajský soud, který věc podle právního stavu účinného od 1. 1. 2003 zamítl, přitom dospěl k věcně týmž závěrům jako žalovaný. Napadený rozsudek byl stěžovateli doručen dne 12. 8. 2004, ten jej napadl kasační stížností dne 16. 8. 2004.

Kasační stížnost byla podána dne 16. 8. 2004 a byla tak podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), byla podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a z jejího obsahu vyplývá, že byla podána z kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Kasační stížnost je tak dle Nejvyššího správního soudu přípustná.

Nejvyšší správní soud tedy kasační stížností napadený rozsudek přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a z uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Namítá-li stěžovatel nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu soudem, pak Nejvyšší

správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použije jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo aplikuje správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustí se nesprávnosti při výkladu.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pronásledováním je ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud by byla prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Namítá-li stěžovatel pronásledování ze strany Svědků Jehovových a poukazuje-li na příkoří, které se mu dělo ze strany těchto osob, a na související potíže s jeho manželkou a její matkou, pak Nejvyšší správní soud nemůže přijmout názor stěžovatele, že jde o jednání, jež by bylo pronásledováním ve smyslu zákona o azylu. Jde o jednání jistě krajně nežádoucí a stěžovateli způsobující bezprostřední negativní následky, nesplňuje však znaky pronásledování, jak jsou podávány z § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť nelze dovozovat, že by takové jednání bylo součástí státní politiky. Ataky přívrženců Svědků Jehovových nejsou ve stěžovatelově případě jevem státní mocí přímo vyvolaným, tajně podporovaným, státními orgány vědomě trpěným či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaným. Skutečnost, že policejní orgány, na které se stěžovatel údajně obrátil, mu nepomohly, nelze samu o sobě považovat za vědomé trpění, nedostatečné potlačování či dokonce podporu těchto ataků; stěžovatel proti výsledku, k jakému jeho stížnost u policie vedla, nijak nebrojil, neprotestoval, neodvolával se, nestěžoval si.

Shora podaný výklad podmínky pronásledování, jak je kodifikována zákonem o azylu, opírá Nejvyšší správní soud s přísným respektováním základních principů, na nichž je azylové zákonodárství obecně postaveno. Z čl. 1 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951 a z Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967 lze dovodit, že důvodem udělení azylu v případě represe musí být skutečnost, že jde o represi ze strany státu.

V případě stěžovatele tak nezbývá než uzavřít, že o represi uskutečňovanou ze strany státu, ať již přímou, kdy stát sám by stěžovatele ze zákonem stanovených důvodů pronásledoval, tak i nepřímou, o kterou by se jednalo tehdy, pokud by stát stěžovatele pro jeho náboženství před pronásledováním cíleně nechránil, se nejedná. Krajský soud tedy při rozhodování, zda důvody uváděné stěžovatelem jsou těmi důvody, pro které by mu bylo možno udělit azyl, použil správný právní předpis a jeho ustanovení vyložil správně. Námitku nezákonnosti spočívající v nesprávném právním posouzení právní otázky důvodů udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu tedy Nejvyšší správní soud důvodnou neshledává.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení uplatněného kasačního důvodu uzavírá, že v posouzení právních otázek krajským soudem neshledal nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátovi JUDr. Zdeňku Plachetkovi, Nejvyšší správní soud určil odměnu ve výši 2150 Kč za dva úkony právní pomoci spočívající v uskutečnění porady s klientem a převzetí a přípravy zastoupení po jeho ustanovení včetně první porady s klientem podle § 11 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Pokud jde o sdělení soudu ze dne 20. 6. 2005, nejednalo se o podání ve věci samé, přičemž poučení o složení senátu nezbytně nevyžadovalo podání soudu, jestliže námitka nebyla uplatňována. Proto soud ve věci odměny ustanovenému advokátu rozhodl, jak uvedeno výše ve výroku sub. III. Pro vyplacení odměny soud stanovil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu